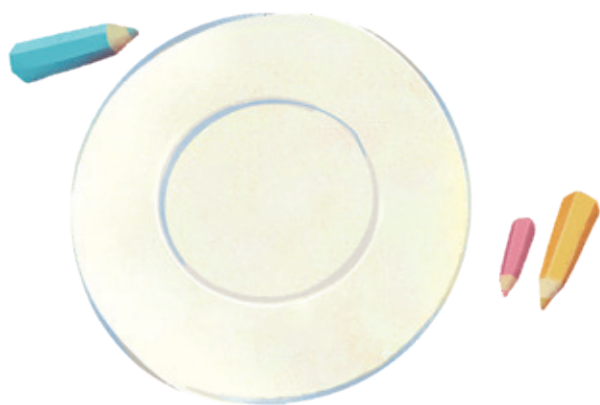

СВІТЛАНА РОЙЗ

Таріль з історією

намалювала
Анастасія Крижан

Львів
Видавництво Старого Лева
2025

УДК 821.161.2-39-93
Р 65

Ройз Світлана

Р 65 Таріль з історією [Текст] : повість / Світлана Ройз. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2025. — 48 с.

ISBN 978-966-448-564-4

Нова книжка відомої української дитячої психологині Світлани Ройз торкається серйозної і непростої теми розлучення. Коли розлучаються батьки, світ дитини зазнає кардинальних змін, ніщо вже не буде таким, як раніше. Сім'ї, у якій звикла жити дитина, де поруч із нею завжди є обоє батьків, — також більше немає. Це справді кризова ситуація для дітей і батьків, і, звісно, розумні та чулі батьки можуть знайти вихід із неї, допомігши дітям здолати виклики, пов'язані з цією подією. Дуже часто допомогти може довірлива розмова. А якщо складно її почати — ця книжка стане в пригоді і дорослим, і дітям, які іноді можуть шукати причину розлучення батьків у собі і відчувати провину та відповідальність.

УДК 821.161.2-39-93

ISBN 978-966-448-564-4

© Світлана Ройз, текст, 2025
© Анастасія Крижан, ілюстрації, 2025
© Видавництво Старого Лева, 2025

Усі права застережено

З повагою та турботою про всіх дітей
і дорослих, які пишуть разом
свою нову історію.

Із вдячністю Олегу Романцуку
за мудрий супровід.

1

Розбитий таріль

Я розбив таріль. Величезний. Ми діставали його на свята, коли вся родина збиралася разом. Це тарілка, на якій було багато малюнків. Я й сам не знав, подобалася вона мені чи лякала. Ми самі розмальовували її. Це наче татуювання, що роблять мій дядько та тітка на руках, коли у них стаються якісь важливі події.

Спеціальними маркерами, які не змиваються, ми малювали якісь чудернацькі фігурки та символи, які тільки ми самі й могли розібрати. Мама називала їх: «Письмена нашого життя». Вони з татом купили цей таріль у першу річницю їхнього весілля. І весь час туди щось домальовували. А коли народилися ми з сестрою, там з'явилися малюнки і про нас, а згодом — і наші. Малюнки були різних кольорів, і кожен із нас мав свій «стиль». Найкумедніший — у мами, бо вона зовсім

не вміє малювати, татові малюнки — чіткі та охайні, а в нас із сестрою — каляки-маляки.

Я сьогодні зняв цей таріль з полиці. Хотів роздивитись його — такий був настрої. Водив пальцем по візерунках та фігурках, пригадував: ось монстро-машина — це я малював, коли ми купили машину і вперше на ній поїхали на пікнік, вона насправді не як монстр — просто так вийшла. Ось — ялинка і на ній кішка з малиновим хвостом. Це малювала Тунька. Точніше, малював тато, але Тунька трималася за маркер долонькою (Туньою називають мою меншу сестру, насправді вона Тоня, але колись на все казала тунь-тунь і ми прозвали її Тунька. Я весь час забуваю, скільки їй років: два чи три). Ми всі разом прикрашали ялинку, а наша кішка її перекинула. Я пригадав,

як ми тоді одночасно сумували, злились та сміялись. А хвіст малиновий тому, що кішка пробіглася по Туньчиній фарбі. Ось тато, мама та я — немовля у них на руках. Це малював тато, коли я народився. Тато малює як справжній художник. А мама навколо нас намалювала серденько. Серденька їй вдаються найкраще.

Я водив пальцем по хвилях моря — це був спогад про нашу відпустку, торкався гітари — це спогад про мій перший концерт, я тоді так хвилювався... і таріль впав. Його уламки розлетілися по всій підлозі.

На шум до кухні прибігла мама. Подивилася на мене налякано: не порізався? Я думав, що мама сваритиме мене, бо ж вона так часто казала, наскільки для неї важливий цей таріль.

— Ти прощався з ним? Я теж учора вночі тримала його в руках і пригадувала всі наші письмена. А тепер він розбитий, наче наше життя зараз.

Я запропонував:

— Уламки великі, давай його склеїмо? — згадав я хлопчика з книжки «Суперклей для вази», яку мені нещодавно подарували. Я відчував, що це трішки більше ніж просто книжковий подарунок.

А мама задумалась, роздивляючись малюнки на уламках, і відповіла:

— Знаєш, мені зараз і не хочеться. Може, це і правильно, що він розбився. А ще на ньому вже не було місця для нових малюнків.

Я сказав про все одночасно:

— Це я винен...

Мама пригорнула мене до себе.

— Та ні, **у цьому взагалі немає твоєї вини. Насправді! Іноді складні та прикрі речі просто стаються.**

Ми сиділи з нею на підлозі — там, де зовсім не було скалок.

Мама сказала:

— Напевно, це схоже на розлучення. Коли спільне життя, те, що було цілісне, здається, розпадається на шматочки. А ми сидимо і збираємо собі з цих шматочків спогади та те, що було «нашим». І збираємо себе з частинок.

2

Батьки і пазли

Мої батьки розлучаються.

Я давно зауважив, що відбувається щось незвичне. Тато приходив щораз то пізніше. Мама ставала дедалі сумнішою. Вони виходили на балкон поговорити — і я чув, що це щось неприємне. І вони просто не хочуть, щоб ми з сестрою про щось здогадувались. Це тривало майже пів року. Іноді, навіть коли батьки мовчали, напруга так зростала, що годі було витримати поруч із ними.

Дивно, чому дорослі думають, що діти тупі? Навіть Тунька поруч з їхньою мовчазною напругою починала нервувати і зі злістю кидати іграшки. Я, щоб не засмучувати їх, не подавав виду, що щось бачу. Іноді спеціально вдавав хворого, щоб вони навколо мене вдвох крутилися. А іноді в школі навмисне щось таке витворяв, щоб їх викликала вчителька — вони від